

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . 2.—
v upravi prejemam mesečno . . . 180

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 8.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 20 v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

enostopna pettivrsta po 40 vln.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 185.

Gospodarski generalni štab.

Že dolgo pred sedanjo svetovno vojno so se dvigali v naši domovini močni glasovi, ki so opozarjali na potrebo pravočasnih in velikopoteznih pripravljalnih gospodarskih odredb kot dopolnila naše vojaške oborožbe.

V glavnem gre za to, da se zagotovi prehrana ljudstva in vojske in preskrbe vojne potrebščine.

K sreči so se postavili naši veliki gospodarski člani v kmetijstvu, industriji in trgovini od početka vojne z veliko prevdarnostjo in odločnostjo v službo gospodarstvenega boja. Le z njihovo pomočjo je bilo mogoče zamujeno hitro in obsežno popraviti, da smo se brez trajnih in usodnih škod pretolkli.

Splošna vojaška priprava vojne po velikem generalnem štabu in posebej »železniške vojne« po prometnem oddelku v generalnem štabu — je bila zgledna, kar je pokazala naša sijajna razvrstitev na bojiščih in potek vojnih dogodkov.

V dobi svetovnega gospodarstva imajo gospodarska vprašanja tako izredno važnost za brambo dežele, da nastane nujna potreba, da se znatno izpopolnijo za ta vprašanja vpoštev prihajajoči vojniorganizirani oddelki velikega generalnega štaba. Ustanoviti bo poseben oddelk za vojno gospodarstvo, ki bi imel skupaj z vojnimi ministrstvom in državnim mornariškim uradom izdelati za brambo dežele potrebne gospodarske zahteve in biti za njihovo izvedbo odgovoren. Dosedanja dela velikega generalnega štaba jamčijo za to, da bo pripravil tudi gospodarsko mobilizacijo z enako prevdarnostjo, kakor je vojaško, od katere danes one ni več moči ločiti. Ravnotako bi imeli potem gotovost, da se enotno zastavijo tako vojaške kakor gospodarske sile za veliki cilj obrambe dežele, in zanesti se smemo na to, da se bo gospodarska vojna vodila z enako krepkosti in brezobzirnostjo, kakor se vodi vojna z orožjem na kopnem in na morju.

Ako se velikemu glavnemu štabu armade včleni poseben oddelk za vojno gospodarstvo kot odgovorno mesto, ki bo temeljem obsežnega vojniorganiziranega dela pripravil gospodarsko mobilizacijo, potem je ustvarjeno jedro za »državni gospodarski štab«. Samaposebi nastane potem posledica, da se stekajo tukaj vse niti in nudijo kot močno spletena mreža jamstvo, da se bodo vse za uspešno vojevanje kot potrebne spoznane vojaške in gospodarske odredbe smoteno pripravile in brezobzirno izvedle. Že sedaj posega veliki generalni štab po svojem železniškem oddelku v svrhu zagotovitve deželne obrambe odločilno v celokupno prometno in go-

spodarsko življenje, pa tudi v najrazličnejša upravna področja. Nič bi tedaj ne bilo naravnost, nego zaupati tudi vodstvo ostalih gospodarskih bojnih sil, katerih bistvena naloga je prehrana ljudstva in vojske in preskrba vojnih snovi, temu preizkušnemu središču.

Državni gospodarski štab se ima sestaviti iz zastopnikov posameznih ministrstev in državnih uradov, samoupravnih korporacij, veliki zvez v kmetijstvu, industriji, rokodelstvu, bančnih podjetij in trgovine. V to svrhu bo na vseh teh mestih ustanoviti posebne oddelke za vojno gospodarstvo, ki bodo v stiku z velikim generalnim štabom, kakor je n. pr. vojno ministrstvo že storilo z oddelkom za surovine, državni notranji urad z oddelkom za vojno skrbstvo, industrija z vojnimi odseki nemške industrije itd. Povsodi bi bilo pritegniti in slišati strokovnovešče moči iz vseh ljudskih krogov.

Nedavno se je v državnem zboru nesramno navijanje cen razveseljivo ostro osvetlilo. V tem področju se pomanjkanje državnega gospodarskega štaba posebno pozna, ker so najširši krogi prizadeti in vznemirjeni po podraževanju življenjskih potrebščin.

Vsem gospodarskim odredbam, ki smo jih med vojno ukrenili, je manjkalo in je moralo manjkati enotnosti, je manjkalo vseobsegajočega središča. Izkoriščevalnemu navijanju cen in oduševskim vojnimi dobičkom je priti blizu le s krepko, celo državo brez vrzeli obsegajočo oblastjo, v kateri složno sodelujejo vojne, vladne, ljudskozastopniške in upravne korporacije in v kateri morajo biti zastopane tudi posamezne pridobitne skupine in konsumentni krogi. Iz vojnega pohoda proti vojnemu oduševstvu in za zagotovitev zadostne preskrbe in razdelitve živil, kar bo morala ta oblast najprej izvesti, se bo potem samoposebi razvil splošnogospodarski mobilizacijski načrt. Zbrati vse gospodarske bojne moči nemškega ljudstva, je geslo doma ostalih. To je pot k »državnemu gospodarskemu štabu«, »velikemu generalnemu štabu« gospodarske vojne.

Bagdadska železnica.

Pomorske ceste in njih glavne žile, ki obsegajo svet, so že izpeljane. Naloga, ki jo mora izvršiti XX. stoletje, je pač, da na kopnem izvede podobno prometno omrežje po ravno takih načelih, kakor na morju. Promet z velikimi ladjami riše svoje kroge iz katerega trgovinskega opirališča do daleč ležečih obrežij. Pred vsem posreduje zamenjavanje blaga med deželami, ki so oddaljene ena od druge. Namen in smoter kulturnogospodarskega stvarstva moči

so z njim v zvezi le posredno, večinoma le s prijaznim sodelovanjem tiste države, h kateri pripada njeno trgovinsko brodovje. Drug izvor in drugačne postave vodijo politiko ob zgradbi železnic. Njih končni smoter je, da rešijo splošno kak zapleteni imperialistični gospodarski načrt. Vzori se uresničijo le od stopnje do stopnje, mirno se mora prepoznati pred vsem bližnje ozemlje, železna cesta tvori takorekoč le glavno žico velikega središča, ki naj razgiba tisočere različne industrijske obrate. Pred vsem znači opisani način smoter prilagodenja, upodabljanja in organizacije: mirno snubi, in ko korakoma prodira, hoče doseči, da se prilagodi življenjske oblike tujih gospodarskih ozemelj višji kulturi kake velesile. Mislimo, da nam ni potrebno obširnejše opisovati, da je posebno bagdadska železnica naravnost šolski zgled take moderno prometne politične organizacije. S političnega vidika je visela takorekoč v zraku, spadala je v načrte sporazuma kot trgovinska vojna cesta, ki naj dobro služi ob razdelitvi turških dežel, a z ustanovitvijo četverozveze osrednjih velesil, Bolgarije in Turčije, je pridobila značaj trdne, neomajljive zemeljske spodnje zgradbe. Po navadnem opazovanju tvori vsled svoje smeri proti Perzijskemu zalivu in po svoji sirske postranski progi Suez in bojno sredstvo proti angleškemu veleimperializmu. Jasno se kaže v sedanjih igri med močmi velesil, da bagdadska železnica ni nič manj učinkujoče orožje nasproti velikanskim svetovnim stremljenjem. Velika Britanija in Rusija nam kažeta nasprotujoče si zglede državne zgradbe z izgnanimi središči množice in sile. Središče sile se nahaja pri Angliji v tesno omejeni otoški temeljni državi, središče sil pa v obširni prekmorski posesti. Osebn zveza se sicer v Rusiji, država je zgrajena tudi po osredotočenih načelih, tudi varuje, toda težišče množice leži nastran Urala v srednji Aziji, v domovini pravega skitsko - sarmatskega rusovstva, središče moči pa v prostoru med Moskvo in Petrogradom. Četudi so uporabljali različna sredstva, vladna dušno sorodstvo glede na taktiko, ki so jo tako ob Temzi kakor tudi ob Nevi uporabljali, ker so se zavedali slabosti vsled dualizma sil.

Anglija se je posluževala proslulega načela o politiki ravnotežja. Narodi evropske celine so se v teh zmedah krvavo razbijali glave, Anglija je pa nastran morja lahko nemoteno zasledovala svoja stremljenja, da razširi svoje gospodarstvo. Velika državna organizacija četverozveze, ki je srečno rešila staro zgodovinsko nasprotstvo med krščanskim in mohamedanskim svetom, je končala to taktiko. V sedanjih svetovni vojski ne gre le za to, da se odločijo vprašanja moči, marveč tudi

za to, da se odločijo svetovnogodovinska vprašanja. V silovitem spopadu teh sil je pa odvisno, kako padajo končno kocke, posebno sedaj je to zelo jasno, katera stranka je na boljšem glede na razpoložbo s silami in katera stran razpolaga z obsežnejšim operacijskim ozemljem na kopnem, ki odgovarja vsem zahtevam take velikanke vojske na vsaki črti in ki je preskrbljeno z vsemi gospodarskimi in političnimi pomožnimi sredstvi. Osrednji velesili sta pravočasno prodrli srbsko zatvora na Balkanu, da si zagotovita odločujoče karte.

Rusija si je pa ustvarila, da varuje svoje slabo srce, debelo skorjo tlačenih tujih narodov okoli državnega debla, ki tvorijo tako oklopno obrambo, kakor tudi morajo nositi glavno breme vseh napadalnih in osvojevalnih vojska. Srečen pričetek je že storjen, ker so slekli baltiške in poljske dele tega plašča, ki se mu mora ruski velikan edino zahvaliti sijaju svoje premoči. Ukrajinci, Armenci, narodi Kavkaza in Turkestana, 20 milijonov mohamedancev v Rusiji, bodo li še ubogali? Seveda je vprašanje sedaj še odprto, a z načrti političnega odbijanja in privlačenja je že rešeno. Rusija je posebno v turanski srednji Aziji silila trgovino proti severu, a to je protinaravno in nasilno, ker je od pamtveka sem šla trgovska pot proti zahodu, kjer se nahajajo izborna pristanišča ob Črnem kakor tudi ob Sredozemskem morju, ki odpirajo pota svetovni trgovini.

Svetovno gospodarsko organizatorično vprašanje, ki se je razvilo iz vprašanja bagdadske železnice, je zadobilo tako obširen prostor in tako moč razvoja, da še prekaša najdrznejša pričakovanja prejšnjih časov. Ne le iranska višina, marveč tudi turanska ravnina, vse dežele, ki leže okoli Črne in Kaspiškega morja, so podvržene tej glavni progi in bodo zvezane z njo po omrežju velikih postranskih prog. Dovažala jim bo blago in ga sprejemala od njih. Odprla si bo veliko prometno reko, ki teče iz turške Levante čez Balkan v osrednjo Evropo. Velikanska podoba še ne popolnoma jasna, a trdna, se ustvarja: vplivalna oblika kulturne države, ki naravno razvija misel srednjeevropske zvezne matic, ki tako po svojem bogastvu na človeških silah kakor tudi na naravnih pomožnih sredstvih vseh vrst ravnotako zadostča postavam »avtarkije«, kakor tudi vsem zahtevam trgovinsko-politične življenjske sile; ki torej kratkorečno razpolaga z vsemi političnimi silami, ki jim ni kos niti rusovstvo kakor tudi ne britanska imperijalistična zgradba . . . so li to uto-
pije?

LISTEK.

Dobrodelni koncerti na korist gorškim beguncem.

Tenorista gospoda Rijavca smo imeli priliko slišati pred par leti na Dunaju. Videlo se je, da je njegov tenor odločno liričnega značaja; ta značaj se danes le še bolj izrazito kaže. Hkrati je močno pridobil glede voljnosti, mehko, resonance; posebno velik napredek moram zaznamenati glede višine, ki jo z lahkoto in vztrajnostjo tvori, brez vsakršnega strahu, da bi se mu kaj izprevrilo, glas mu v vsiavi plava rekel bi v kraljevskem veličastvu, kakor orel, ki ne trenje z okom gledajoč v žarni solnčni ogenj. Najbolj razveseljivo je to, da pevec še ni na višku svoje poti, bržkone ima še precejšen razvoj do svojega poldneva na zenitu pevske umetnosti; v prvih pomladanskih dneh — se zdi — stoji, njegovo solnce se utedne do visokega poljetja še močno dvigniti. Toliko splošno.

Iz lirike njegovega glasu se samoposebi umeva, da mehka lirčna mesta veliko bolj obvladuje, kakor dramatična. Dokler se mu glas izprehaja po lirčnih livadah, je silno mehak, nežen, voljan, kedar se pa hoče v dramatični močnatosti razvijati, pa rad nekoliko prejeklen postane — kakor

mimogrede rečeno — koncertni klavir, ki ima v mehkejših mestih silno voljan ton, ob krepkejših mu pa železo »vun udari«.

Glede glasu posebej samo tole: g. Rijavec se blizu hitrih korakov malemu stavilu boljših tenoristov. Edino, kar mi ni popolnoma všeč, je nekoliko širok nastavek zlasti v samoglasniku e; morebiti je temu primorski dialekt nekoliko vzrok. Sicer je svoj čas n. pr. našla kritika pri neki izborni dunajski operni pevki, da je ta široki »slovanski« nastavek zelo interesanten, vendar pa mislim, da ima pri nas tudi ozki in visoki e svojo popolno upravičenost. Če popravi ta nastavek, ki mu v višini — da jo lažje vzdrži — rad malo nazalen postane, bo njegov organ še mnogo pridobil.

Pel je lepo, vedno bolj se ogreval in razvnel, tako da smo imeli res velik užitek. Program si je sestavil zelo pester: od klasičnega Beethovna do modernega Massenet, od Slovencev Michlna, Lajovicca preko Čeha Starega, mimo Hrvat (H) Hatzeja, Nemca Wagnerja in Italijana Leoncavalla do Francozov Bizeta in Massenet zastopane razne smeri od klasične preko romantične do najmodernejših pojavov.

Čez vse zanimivo je bilo opazovati, kako so že prva dva domača slovenska skladatelja Michl in Lajovic učinkovala z modernom. Kar se je pred desetimi leti celo

glasbenim krogo zdelo malo umljivo, iskano, ne iskreno občuteno, tega širša publika ni le umela, ampak se z velikim užikom nad njim naslajala. So pa tudi vse tri skladbe silno lepe. Posebno zadeta se mi zdi Lajovicova Pesem starca zlasti 2. in 3. kitica in pa v zadnji kontrast, težka melaholija. Posebno všeč mi je v 1. kitici klavirsko spremljanje; razpoloženje (Stimmung) izborna zadeta.

Pri Beethovnu se vidi, kako se tudi največji izmed velikih ne more popolnoma otresti vplivov dobe, ki je iz njega izrastel. V globoko občutni skladbi, ki gre daleč preko klasičnega formalizma, se vendar nehoti pokažejo čisto izrazito formalistična mesta. Pesem je vsled klasično umerjenega predavanja in posebno lepega spremljanja izredno učinkovala.

Sploh se je učinek ob vsaki pesmi stopnjeval, g. Rijavec se je vedno bolj ogreval — morebiti tudi ob vidnem ognju občinstva — da je aplavz narastel do mej viharosti. To ga je tudi zapeljalo — seveda je to le moj subjektiven občut — da je dve pesmi ponavljal. Meni osebno se ta reč zdi jako kočljiva, zakaj strašno težko se pri ponavljanju prvotni vtis doseže, kaj se le, da bi se prvotni vtis pontenciral, kar bi moralo biti. Ponavljanje — po mojih osebnih izkušnjah — konča vedno z deficitom. Pri Hatzejevi pesmi sem se vdrugič naravnost vprašal, kje se je pri ponav-

ljanju nekaj izgubilo. Ponavljanje učinkuje le, če je dvojno besedilo, ker se mora drugič drugače predavati, ali pa — če je eno samo besedilo — mora pevec s ponavljanjem vnaprej računati, tako da še le vdru-go ves ogenj razplamti in razžari.

Tretja kitica Harambašičeve pesmi dela brez dvoma sama po sebi krivico Bogu. Vendar pa se zdi, da so je pesnik in skladatelj, pa tudi pevec in poslušalci vzeli le kot veliko hiperbolo, da se bolj revno človeško stališče kaže, kot božje. Seveda je tudi kot taka še vedno vsaj neumestna.

Gdčno. Kobler smo občudovali še bolj kot duhovito spremljevalko nego kot samostojno igralko. Tako se pevcu v vseh niansah prilagoditi in glasu primerno vadije dati more samo globoko muzikalno čuteč duh. Pa je tudi s samostojnim igranjem isto dokazala. Sicer so tudi njegovi lirčna mesta bližje, nego dramatična; pri teh moramo računati z nekim malim ostanom. Morebiti leži razlog za ta pojav tudi v instrumentu. Ne vem. — Novak je tudi bolj mehka sanjava slovanska duša — najlepší je bil 1. del: pesem mesečne noči s svojo preprosto 4-tonska temo, ki se je liki mesečina rahlo prelivala; v karnevalski noči so bile zanimive celtonske melodije. Liszt s svojimi ogrskimi rapsodijami je znan. Igrala je tudi najtežja mesta z veliko preciznostjo. Navdušeno priznanje je bilo v polni meri zaslužno. K.

Odlikovanja.

Zlato hrabrostno svetinjo je dobil rez. praporščak 5. dom. p. Mihael Desantič, pridelen 23. dom. p. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: črnovoj. patruljni vodja 20. lov. bat. Ivan Petrič; desetenik Josip Rebernik, infanteristi Franc Kastelic, Florjan Weiß, Gabrijel Hoj, Jernej Laharnar in Josip Lassnig, vsi pri 4. dom. p.; desetenik 27. dom. p. Peter Križman.

Častniški križec Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je dobil stotnik 87. pp. Josip vitez Lodgman pl. Auen. Vojaske zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil poročnik 2. bos. herc. p. Ivan Stanovnik in stotnik in poveljnik 2. želez. p., Rudolf Čelešnik. Najvišje pohvalno priznanje sta dobila nadporočnik 17. pp. Josip Mlakar in nadporočnik 7. polj. top. p. Franc Pauk. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rez. rač. podčastnik 87. pp. Franc Legvart. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poddesetenik brzojavnega polka Josip Mrak. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: četovodji Koren Franc in Skoko Ivan, deseteniki Vuga Jakob, Mihel Mihael in Gorjan Franc in poddesetenik Peruško Josip, vseh šest pri 97. pp. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: narednik Rozman Andrej, polkovni trobentač Demšar Vinko, četovodji Fiegel Anton, Radetič Josip in Skočir Anton, deseteniki Milčič Iv., Penko Ivan, Trpin Andrej, Rot Ferdinand in Bombig Emil, enol. prostov. tit. desetenik Vizintin Ferdinand, poddesetenik Rivetti Josip, Tominc Franc, Bizjak Franc, Rivetti Angel, Gulin Josip, Madalencič Mila, Fortič Ludovik in enoletni prostovoljec tit. poddesetenik Muslavič Otilij, vseh 19 pri 97. pešpolku; črnovojniški lovec 20. lov. bat. Zoržič Alojzij. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja Krašna Alojzij, deseteniki Udovič Josip, Skuk Fr., Kvartnih Tomaž, Habjan Franc, Kramer Franc, Božič Ivan, Andrejko Ivan, Stule Matija in Peregar Andrej, poddeseteniki Maver Ivan, Segon Peter, Spessot Anton, Beregamasio Ludovik, Hadalin Ivan, Načinovič Matej, Urbas Lovro in Jerkič Roman, infanteristi Belič Inocent, Sinosič Matej, Matissa Ivan, Vlah Viktor, Fikon Anton, Dodič Josip, Siminc Martin, Sams Aleksander, Vidak Matija, Šabec Anton, Dujmovič Josip, Jurišević Ivan, Samsa Andrej, Vošček Rudolf, Gorela Ivan, Sukljan Josip, Starc Anton, Bratuš Josip, Rošič Julij, Toman Santo, Olivo Peter in Božič Dominik, vseh 40 pri 97. pp.

Pogrešane družine s Primorskega.

Kdor bi kaj vedel, kje se nahajata mati in hči Marija Jug iz Volč, Križada št. 111, Goriško, naj blagovoli sporočiti sinu ozir. bratu Francu Jug, Reserve-Spital des Deutschen Ritter-Ordens, Abt. 2, Breže (Friesach), Koroško. — Leopold Velišček, k. u. k. Wachkomp. Nr. V., Feldpost 608, išče svojega očeta Janeza Velišček iz Medane. — Andrej Golija iz Smaki pri Kobaridu, županstvo Libušnje, sedaj c. kr. železnišk astraža na Opčinah pri Trstu, bi rad zvedel za svojo družino, o kateri že od 20. maja 1915 ničesar ne ve. — Jožef Sovdat, Wien, I., Schellinggasse Nr. 13, Reserve-Spital 2, Zim. 79/III., išče Janeza Gruntar, pod. Nešelina iz Kobarida. — Ivanka Marušič, Domorodici čis. 47, p. Visoka Mita, Češko, išče Angelo Nemec iz Standreža pri Gorici. — Vincenc Frančeskin, Bilov Poch, Kralovice. Plzen, Češko, išče svaka Andreja Peric iz Sela pri Trzinu. — Karl Cernovic, Zagreb, rez. bolnišnica v Šumarski akademiji, soba št. 11, išče svoja brata Angela in Antona Černovic iz Ročinja pri Kanalu, Goriško. — Leopold Tinta, k. u. k. Verpflegs-Train-Kolone, Feldpost 605, išče svoje starše Valentina in Katarino, ženo Marijo s štirimi otroci in brata Franca, vsi iz Vrhpolja, p. Kojško pri Gorici. — Kurat Šmid v Branici, p. Stanjel na Krasu, prosi obvestiti o družini Stefana Bajt iz Lovišč nad Kanalom in o očetu in sinu Janezu Bajt iz Lige št. 7 nad Kanalom. — Jožef Pernat iz Ročinja št. 9 na Primorskem, sedaj Kriegsspital Nr. 1 na Dunaju XIII, 3, baraka 3, išče svojega očeta Andreja in družino. — Anton Lenardič, k. u. k. Inf.-Reg. 97, 5. Komp., išče svoje starše in brata s Kojškega. — Izidor Četolo,

k. u. k. Geb.-Art., Celje, Sp. Štajersko, išče svojega očeta in družino iz iz Viscone ob italijanski meji. — Jožef Mišigoj, k. u. k. Handradiostation Nr. 29, išče svojo družino iz Slovrenca št. 17, županstvo Dobrova-Biljan pri Gorici. — Frančiška Formazarič iz Slovrenca pri Moši 70, sedaj begunka v Flüchtl.-Lager, Bar. 59, Steinklamm, P. Rabenstein, N.-Ö., išče svojega moža Josipa po poklicu kovača, 19 letnega sina vojaka Vinkota in 24 letno hčer Ivanko, omoženo Kole-

K izkrcanju zaveznikov na Pireju.

nuti. — Franc Mišič, Post Steinach, Ober-Steiermark, išče Andreja in Marijo Martelanc, ki sta imela pred vojno z Italijo gostilno v lastni hiši v Gorici, Tržaška ulica 52. — Jožef Cencič, L. Sch. 3. Reg. IV. Bat., 11. Komp., 4. Zug, išče svojo družino iz Robidišča št. 21, žup. Breginj, kakor tudi brata vojaka Janeza Cencič, 20. lovski bataljon. — Svoje starše išče 23 letni črnovojnik Ivan Sovdat, vojak 97. pešpolka, doma iz vasi Ladri št. 6, občina Libušnje pri Kobaridu, katere pogreša od lanskega maja. Nahaja se sedaj ranjen v rekonvalescentnem domu Rdečega križa (Filial-Spital št. 5) na Dunaju, 3. okraj, Apatelg. 7. Kdor mu more kaj sporočiti, naj to stori na navedeni naslov. — Enol. prost. Oto Jakšič, Bjelovar, Zagrebačka ul. 10, išče Tince Jalen iz Rateč pri Belišči na Gorenjskem. — Pepina Ciglič, Flüchtl.-Lager, Bar. 13, Zim. 9, Bruck a. d. Leitha, išče gospoda Franca Brišar, ki je služil pri financih v Krminu, doma iz Grahovega.

Pozdravi slovenskih vojakov.

Podpisani slovenski fantje in možje brzojavnega oddelka pošiljamo Slovencem in Slovenkam priskrbe pozdrave: Korporal Jožef Rek iz Zagreba, Ivan Zidanik iz Vipave, Anton Koritnik, št. Vid nad Vipavo, Franc Napast, Vižmarje pri Ljubljani, Ivan Petič, Vodice pri Ljubljani, Ivan Srakar, Tomačevo pri Ljubljani, Ivan Zidan iz Ljubljane, Ivan Zadnikar, Dobrova pri Ljubljani, Jožef Kobau iz Trsta, An-

drej Dolenc, Rakek, Anton Rožmanec z Vrhnik, Andrej Zendar iz Kamnika, Franc Pust iz Novega mesta, Andrej Dobrina, Dolenjsko, Mihael Sever, Brezovica pri Ljubljani, vsi pri 17. pp. — Pozdrave pošilja svojim staršem, prijateljem in vsem rojakom Andrej Sinigoj iz Dornberga, ki je bil ranjen v Galiciji in se sedaj že 7 mesecev zdravi v Res.-Spit. Nr. 2, Dunaj I., Gartenbau 3/21.

Pogrešani vojaki.

Antonija Korenina, Medoš št. 103, pošta Portorose, Istra, že od septembra leta 1914 nima nobenega poročila o svojem možu Antonu Koreniku, infanteristu 97. pešpolka, 6. stotnija, 4. vod. Kdor bi kaj vedel o njem, naj blagovoli sporočiti na gornji naslov. — Filip Seljak, Graz, Herrengasse 3/III, prosi za naslov kakega vojaka, ki je služil pri 27. domobranskem pešpolku, in sicer pri oddelku, ki je odšel na bojišče iz Ljubljane sredi meseca marca 1915. Poizvedel bi rad kaj o svojem bratu Josipu Seljak iz Podmelca na Primorskem, ki je odšel na bojišče z navedenim oddelkom, potem pa se je izgubila vsaka sled za njim. — Marija Videmšek, pošta Dob 21, prosi poročil o Andreju Videmšek, 17. pešpolk, 1. stotnija. — Kdor ve kaj o Mohorju Blažič, doma iz Pušnega, ki je pred vojno z Italijo služil pri trdnjanskem artiljerijskem polku št. 4, 8. marškompanija (Marine Feldpost Pulj), blagovoli naznaniti Lambertu Lovišček, k. k. Lir. Nr. 27, 1. Komp., Admont, Ober-Steiermark, —

Katarina Peric iz Dobrek-Poljan št. 4, sedaj bivajoča k. k. Flüchtlingslager, Barake Nr. 13, Zim. 3, Bruck a. d. Leitha, Nieder Österreich, išče svojega svaka Franca Peric, k. u. k. Inf. Reg. 97, 1. Baon, 1. poljska stotnija. — Od meseca maja 1915 se pogreša Josip Čargo, 58. pešpolk, 4. stotnija, doma iz Ročinja na Goriškem. Naznanil prosi Franc Podrečnik, orožniški stražmojster (Ročinj). — Veronika Anselin iz Slovrenca v Brdih išče svojega brata Leopolda Kodermac, ki je bil zadnji čas v Gorici v bolnišnici v velikem semenišču kot ranjenec. Od tam so ga odpeljali neznanu kam. Naznanila na Veroniko Anselin, Flüchtlingslager, Bruck a. d. Leitha. — France Kovačič, pismonoša, pd. »Mežnar« iz Sv. Lucije ob Soči, sedaj begunec na Bledu, že od lanskega julija ne ve nič o svojem sinu Jožefu Kovačič, k. k. Lir. Nr. 27, 3. Komp., 2. Zug,

zato lepo prosi prijaznih naznanil. — Eliza Traunkar, begunka, Rikovice b. Prerau, Moravsko, išče svojega soproga Karola Traunkar iz Ločnika, ki je odrinil v vojaško službo 20. maja 1915. Zadnji odgovor je dobila od njega 31. julija iz Linca. — Ivana Ciglič, Flüchtlingslager, Barake Nr. 13, Zimmer 5, Bruck a. d. Leitha, išče svojega moža Josipa Ciglič, k. u. k. Feldjäger-Baon Nr. 9, 1. Komp., 2. Zug, ki je odšel pred dvema mesecema

od tedaj ni nobenega glasu od njega. — Ivan Mazora, k. u. k. Wachkomp. Nr. 5, Feldpost 608, išče svoje tri brate Franca, Alojzija in Martina, ki so bili pred vojno z Italijo vsi pri vojaki. — Peter Jakontič, Zg. Kašelj št. 31, p. D. M. v Polju pod Ljubljano, išče Franca Blažič iz Vipolže, Brda pri Gorici, ki je odšel k vojakom 15. februarja 1915 in bil dodeljen 97. pešpolku. — Išče se Henrik Krapež, ki je služil pri 27. plan. polku. Pogreša se od 15. marca 1915. Kdor ve kaj o njem, naj naznani njegovi materi Margeriti Krapež v Otlci št. 62, p. Ajdovščina, Primorsko. — Išče se France Bevk, enoletni prostovoljec-četovodja, 10/17 Feldkomp., 3. Baon, Pogreša se od 22. nov. 1915, ko je bil v bitki na Oslavju pri Gorici. Prijaznih poročil prosi Franc Bevk v Gorici, ulica Rossini 8. — Neža Jerina, Dol. Logatec 33, išče svojega sina Jakoba Jerina, k. u. k. Skie-Komp.

zadnja njegova dopisnica je došla 21. majnika 1915. — Jožef Urbančič, Flüchtlingslager, Barake 24, Steinklamm, P. Rabenstein, Nied. Österr., išče svoje sinove vojake Jožefa, Antona in Karola. — Anton Erzetič, Flüchtlingslager, Barake 24, Steinklamm, P. Rabenstein, Nied. Österr., išče svoje sinove vojake Antona, Riharda in Alojzija.

Ob koncu vojne.

V svojem predavanju o vojnih invalidih, vdovah in sirotah je rekel znani ogrski politik tajni svetnik pl. Berseviczy:

»Kakor je ogromno široka ta vojna, tako velika je tudi njena grozota in trpljenje. Kakor da so se naenkrat razpršile vse veličanstva pridobitve civilizacije in človečanstva! Mednarodno pravo nima več veljave, samo pravo pesti zmaguje. Na vseh koncih in krajih zemlje je človeštvo v mirnih časih bolešno vzkljknilo, če je kaka elementarna nesreča uničila večje število ljudi. Danes pa ravnodušno gledamo na umiranje tisočih in tisočih, da, tako daleč smo prišli, da izgube sovražnika štejemo za majhne. Smrt se ni imela take žetve na zemlji. Če bodo enkrat povsod na zemlji priznali in zapisali izgube v tej vojni, tedaj bo statistika lahko izračunala, kakšna je sedanja umrljivost v primeri s prejšnjimi časi. Toda kot gotovo pa velja že danes, da bo človeštvo potrebovalo več desetletij, da bo z rojstvi izpolnilo današnje vrzeli. In kaj naj rečemo o grozotah telesnega in dušnega trpljenja, katero je povzročila ta vojna. Kakšnim grozovitostim smo se privadili in kako zakrknjenega srca smo postali tekom te vojne! Tako zelo smo se prilagodili vojni, da res le s težavo mislimo, da je bo enkrat konec. In vendar je bo konec. Hvala Bogu, enkrat se bo zdvijala in zopet bo mir na zemlji. Pride dan, ko si zmanemo oči po vsem tem, kar smo videli in doživeli, kakor po hudih sanjah in bo vse začelo nanovo gibati in hoditi pota stare ljube navade pred vojno.

Vse? Ne. Ne bo vse zopet tako kakor pred vojno. Pride dan poln veselja, ko bodo mnogi sinovi objeli svoje starše, možje svoje žene, očetje svoje otroke in ta lep dan vselega vriskanja bo najbolj poln bolečine za one, ki so izgubili v tej vojni svoje. Naših padlih junakov nam tudi z njihovo krvjo slavno priborjeni mir ne bo vrnil. Vrnili nam tudi ne bo obžalovanja vrednih žrtev, ki sicer niso izdihle v gromenju topov ali v naročju svojih tovarišev, ampak so ranjeni in bolni, sredi pomanjkanja in grenkosti vojnega ujetništva, med tujimi in morda sovražnimi ljudmi, v počasno bolečem in nemem mučenstvu počasi šli v smrt.

Najbolj vesel dan miru ne vrne materi izgubljenega otroka, ne vdovi moža,

Solun s severno okolico.

ne sirotam očeta in slepcu ne luči oči, niti stare moči niti zmožnosti za delo tistemu, ki je šel v boj kot krepak mož in se sedaj iz bojnege meteža vrača kot hromec brez noge ali neozdravljivo bolan.

Na vse to moramo že sedaj misliti, dokler je še vojna, predno pride dan, ko bi oni morali svojo izgubo občutiti z dvojno bolečino. Vse grozote vojne ne smejo našega srca tako zakrkniti, da bi ne imeli

usmiljenja s temi nesrečnimi. Pa sočutje in usmiljenje še ni dovolj, kajti samo to ne bi moglo posušiti niti ene solze, ne bi moglo olajšati niti ene stiske niti odvzeti ene bolečine. Naše čustvo se mora združiti z dejanskim umevanjem. Razumeti moramo bolečine trpečih in znati jim moramo pomagati. Svoje usmiljenje moramo vzgojiti in razviti, da naš občutek dozori do dejanja in naše sočutje do pomoči.

Naše čete zasedle Skader, Nikšić, Danilov grad in Podgorico. — Kralj Nikolaj na Francoskem.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. jan. Uradno:

Sinoči smo zasedli Skader. Nekaj tisoč Srbov, ki so tvorili posadko trdnjave, se je umaknilo brez boja proti jugu. Naše čete so dalje vkorakale včeraj v Nikšić, Danilov grad in Podgorico. Razorožitev dežele se je izvedla do te ure brez prepirov. Črnogorski oddelki na nekaterih točkah niso niti čakali naših vojnih sil, marveč so položili orožje že prej, da so se vrnili lahko domov. Na drugih krajih je pa večji del razoroženecv odšel rajše v vojno ujetništvo, kakor pa da bi se bil vrnil domov, kar jim je bilo dovoljeno. Prebivalstvo je sprejelo naše čete povsod prijazno, ne redko s slavnostmi. Izgredil, kakršni so se n. pr. pripetili v Podgorici, so takoj ponehali, kakor hitro je prišel prvi avstrijski oddelek.

Namestnik načelnika generalnega štaba:

pl. Höfer, fml.

× × ×

Skader je glavno mesto cele Albanije in ima izredno lepo, zdravo in romantično lego. Šteje 40.000 prebivalcev, dve tretjini je mohamedancev, ena tretjina katolikov, med tem, ko je pravoslavnih zelo malo, žida pa nobenega. Samo mesto se z ozirom na vero deli na dva dela, v katoliški in mohamedanski. Široka pot deli oba dela. Vsaka hiša je obdana z visokim zidom in ima lasten vrt. V Skadru je sedež katoliškega nadškofa. Skader ima katoliško in pravoslavno župnijo, jezuitski kolegij in franciskanski samostan z veliko lepo cerkvijo, kjer se nahaja tudi sedež francoskega provincijala. Skader je bal do balkanske vojne v turških rokah, kjer je imel svoj sedež turški vali. V balkanski vojni so ga pa z velikimi žrtvami osvojili Črnogorci, so ga pa sklenjenem miru morali odstopiti novoustanovljeni kneževini Albaniji.

Nikšić (5000 prebivalcev) na istoimenskem polju, je po velikosti tretje mesto Črnogore; v Podgorici, Baru in Ulcinju so v večini Turki, dočim je Nikšić največje čisto črnogorsko mesto. Razen Napuje je bil Nikšić v turških časih zelo utrjen in je tudi še danes trdnjava.

Podgorica, ki šteje okoli 10 tisoč prebivalcev, je največje mesto Črnogore. Podgorica, katero imenujejo tudi Mirkova varoš, leži na pripravnem kraju, ker se več rek (Zeta, Sitnica, Ribnica) izliva v mestu ali pa v njegovi bližini v Moračo. Razen tega leži Podgorica čisto pri vходу v dolino Zete, a zvezana je s cestami na vse strani. Večino prebivalstva tvorijo Turki in Albanci, kateri imajo obrt in trgovino v svojih rokah. Cel ta kraj je strateško tako važan, da je bil v turških časih izredno utrjen tja do Spuža ob reki Zeti. Znameniti vezirov most (vezirova čuprija) je bil vedno zastražen. Podgorica ima sicer več lepih novih zgradb, med drugimi tudi kraljev dvorec, ali kljub temu je orientalsko mesto, ker se razen zvonov s katoliške in pravoslavne cerkve glasi tudi glas hodže z minareta, pozivajoč vernike k molitvi. Veliki tedenski sejmi, na katere prihajajo ljudje raznih narodnosti in raznih ver, dajejo mestu čisto vzhodni tip. Blizu Podgorice v kotu, kjer se združijo Zeta z Moračo, se nahajajo razvaline rimskega mesta »Dioclea«, rojstno mesto cesarja Dioklecijana.

× × ×

Črnogora skoraj cela zasedena.

Vojni poročevalci poročajo 24. t. m.: Koveszova armada je zasedla skoraj celo Črnogoro. Skader, zadnja izpadna točka dežele, je od nedelje zvečer naš. Naše čete so torej zaključile najodločilnejša podjetja v Črnigori in so pričele korakati v Albanijo. Včeraj so dosegle naše čete važne točke Nikšić, Danilov grad in Podgorico v notranji Črnigori. Skader so vzele tiste naše čete, ki so prodirale od morske strani. Upi, ki so jih stavili naši sovražniki na postojanke ob prehodu čez Bojano in na Taraboš. Prebivalci še vedno najprijaznejše sprejemajo naše čete; tuintam celo slovesno. Ljudje se veselo, ker je končana vojska. Predno so vkorakale naše čete v Podgorico, so bili resni nemiri med Črnogorci in Albanci v podgoriški okolici. Črnogorci so poslali za-

to k nam odposlaništvo, naj pospešimo svoj pohod, da preprečimo hujše stvari. Znani voditelj Albancev je baje padel s svojimi sinovi. (Znano je, da se je o Boljetincu že velikokrat poročalo, da je mrtev.) Ko so vkorakale naše čete v Podgorico, so se izgredil že končali in je mesto mirno. Brez vsakih resnih spopadov so dozidali naše čete razoroževale Črnogorce. Tuintam so Črnogorci položili orožje, ne da bi bili čakali naših čet. Veliko razoroženih je prosilo, naj jih ne pošljejo domov, marveč v vojno ujetništvo. Ljudje trpe doma pomanjkanje in vejo, da bi se jim godilo v vojnem ujetništvu bolje. V nekem kraju so med 1500 razoroženci poslali domov le 91 mož, ostali so pa želeli, naj postanejo vojni ujetniki.

Pogajanja o razoroženju končana.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Pogajanja o odložitvi orožja, ki so se vršila na Cetinju, so končana. Ozirom smo se na vse želje črnogorskih poblaščenecv, n. pr.: posamezni varnostni in obmejni stražni organi smejo obdržati orožje. S prebivalstvom postopamo dobro, kjer je potrebno, je tudi preskrbljujemo. Osebo in lastninsko varstvo so prevzeli naše čete. Ukrenilo se je vse potrebno, da se kolikor mogoče hitro v prebivalstvu, ki se je zaupalo našemu viteštvu, zagotovi mir. Črnogorci so nam izročili 30 avstrijskih častnikov in množico vojakov, ki so bili doslej črnogorski vojni ujetniki. V severovzhodni Črnigori se je udalo 1500 vojakov srbske armade, ki so se bojevali v Črnigori. Srbe smo razorožili in odvedli v vojno ujetništvo.

× × ×

Uradno črnogorsko pojasnilo.

Rim, 23. jan. (K. u.) Črnogorski generalni konzulat obvešča po neki brzjovjki ministrskega predsednika Mijuškovića iz Brindisi: Ker se širijo še vedno gotova pojasnila o zadnjem oddelku črnogorske vojske, se pojasnjuje, da je postalo potrebno obveščati z avstrijskimi vojaškimi oblastmi, ko so padle postojanke na Lovčenu in ko je vkorakal sovražnik v Cetinje. Časopisje namenoma splošno pomotno sodi. Pristojne črnogorske oblasti nameravajo v kratkem poučiti prebivalstvo o neresničnih dogodkih, ki so se zgodili v Črnigori. Črnogorska vojska se pod poveljstvom generala Vukotića, prejšnjega ministrskega predsednika, vojskuje dalje s sovražnikom, da se združi s srbsko armado.

Namen premirja.

Lyon. (K. u.) »Agence Havas«: Neki semkaj došli črnogorski general in njegov pobočnik sta izjavila zastopnikom časopisja, da je bilo potovanje kraljice Milene in črnogorskih princezinj po Jadranskem morju zelo nevarno in so le težko ušli sovražnim podmorskim čolnom in letalom. Potrjujejo, da je duh med Črnogorci izvrsten. Lovčen so izgubili le, ker ni bilo živeža in streliva. O premirju so se sicer pogajali, a le zato, da je mogel ostati kralj s svojima obema sinovima do zadnjega trenutka med četami in da je organiziral zadnji odpor.

Nastop generala Martinovića.

Lugano. (K. u.) Laški listi poročajo: General Martinović se je na čelu več tisoč Srbov in Črnogorcev uprl, da bi položil orožje in prisilil kralja Nikolaja, da se je udal njegovi želji in da stvarna vsebina avstrijskih mirovnih pogojev ni vplivala odločilno na kraljev sklep. Pripozna se pa, da Črnogora ne bo mogla drugega storiti, kakor da se bo umikala in se zanašala na simpatije.

Kralj Nikolaj v Rimu.

Lugano. (K. u.) Črnogorski kralj Nikolaj in princ Peter sta se pripeljala v črnogorski noši v Rim v spremstvu 30 častnikov in 50 vojakov. Na kolodvoru ju je pozdravil kralj Viktor Emanuel in ju spremil v vilo Savoya. »Tribuna« poroča: Črnogorska vojska in narod se nahaja v nevarnosti, da jo obkoli sovražnik. Vojska in general Vukotić se obupno bori, da ustvari zvezo s ostanki srbske armade na jugu. Če ne doseže zveze, se nadaljuje mala vojska v gorah. Pričakujejo pomoč zaveznikov od morja za obrambo Skadra. (Skader je že po naših zaseden. Op. ured.) »Idea Nazio-

nale« poroča, da branita Skader princ Mirko in general Martinović.

Črnogorski kralj bival 7 ur v Rimu.

Lugano, 24. jan. (K. u.) Črnogorski kralj je med svojim sedemurnim bivanjem v Rimu sprejel, kakor poročajo italijanski listi, francoskega, ruskega in angleškega veleposlanika in srbskega poslanika. Kralj Viktor Emanuel in kralj Nikolaj sta se ločila navidezno prisrčno. Dva italijanska dvorna uradnika sta spremljala kralja v Lyon.

Dunaj, 24. jan. »Fremdenblatt« poroča: S sovražne strani napovedano odpotovanje črnogorskega kralja Nikolaja in njegove vlade iz Črnogore v Rim in v Lyon, ne izpremeni za nas ničesar na stvarnem položaju, ker dozdaj ni ne kralj in ne njegova vlada umaknila prošnje za mir in taka prošnja ostane. Ne ve se, če misli kralj po svojem begu še skleniti mir z Avstrijo. Nam je to lahko vseeno, ne pa kralju. Predaja črnogorske vojske se ne more na noben način več preprečiti.

Črnogorska kraljica v Lyonu.

Genj, 24. jan. Lyonski listi prinašajo dolga poročila o dohodu črnogorskega dvora. Kraljica Milena in princezinji Ksenija in Vera so došle popolnoma nepričakovano v dvornem vlaklu italijanskega kralja. Lyonski župan ni bil obveščen in se je nahajal v Parizu. Došle sta pozdravila prefekt in general d'Amade. Niti hotela niso preskrbeli. Kraljica je morala s hčerkama čakati v vlaklu, dokler niso našli primerne hotela. Prtljage ni bilo veliko in je bila v največjem neredu.

Lyon sedež črnogorske vlade.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča: Kralja Nikolaja in princeza Petra pričakujejo dne 25. t. m. v Lyonu.

Genj. Uradno se poroča, da prične 1. februarja poslovtati črnogorska vlada v lyonski prefekturi.

Stockholm. Novi ruski poslanik v Cetinju je brzjovjavo pozvan, naj ostane v Italiji.

Princ Mirko je ostal v Črnigori.

Lugano. (K. u.) 23. jan. »Agenzia Stefani« poroča iz Brindisi 22. t. m.: Črnogorski kralj Nikolaj s spremstvom in princ Peter sta došla sem in se odpeljala v Rim. Na izrecno željo armade, naj se nadaljuje vojska, je ostal princ Mirko s tremi člani vlade v Črnigori.

Beral vzeli. — Sovražni letalci nad Bitoljem.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. jan. (K. u.) Iz velikega glavnega stana:

Neko sovražno zračno brodovje, ki se je dvignilo z grških tal, je metalo bombe na Bitolj. Ubilih oziroma ranjenih je bilo več prebivalcev.

Vrhovno vojno vodstvo.

Berat vzeti. — Naše prodiranje proti Valoni in proti Draču.

Solun, 23. januarja. (Kor. urad.)

Agence Havas: Neko francosko zračno brodovje 45 letal je obstreljevalo danes jutraj Bitolj. Povzročilo je veliko škode na kolodvoru, v vojašnicah, železniških tirih in na zalozah streliva. Avstrijske in bolgarske čete so vzele Berat. Bolgari korakajo proti Valoni, avstrijske čete pa proti Draču, kjer zbira čete Esad paša.

× × ×

Berat v Albaniji leži 50 km severovzhodno od Valone. V Beratu je bil sedež turških oblasti nekdanjega turškega Sandžaka. Mesto se zove tudi Arnaut Beligrad, šteje 12.000 prebivalcev. V mestu biva grški nadškof.

Lahi se boje za Valono.

Sofija. Zadnja poročila dokazujejo, da so italijanski vojaški krogi vsled črnogorskega poloma popolnoma izgubili glavo. Zelo se boje napada avstrijskih čet. Hitro pošiljajo čete iz Italije in nadaljujejo utrjevalna dela. Utrjevalna črta se širi 15 do 20 km. Italijanski vojaški krogi so še posebno vznemirjeni, ker se boje, da bi se pridružili severnoalbanski rodovi avstrijskim četam.

× × ×

Bolgarski kralj našemu cesarju.

Dunaj. (Kor. ur.) Ob podelitvi maršalstva bolgarskega kralja sta se izmenjali sledeči brzjovjki:

Bolgarski kralj Ferdinand je brzjavil: Njegovemu c. in kr. apostolskemu Veličanstvu, Schönbrunn. Gardni kapitan general konjenice grof Lonyay mi je pravkar izročil milostno lastno-ročno pismo, s katerim mi podeljuje Vaše Veličanstvo zgodovinsko dostojanstvo avstrijskega maršala. Naravnost ganil me je ta novi, popolnoma nezasluzeni dokaz cesarske milosti. Zelo so me osrečile besede priznanja moje-mu delu kot zvezni vojni gospod. Prosim, Vaše Veličanstvo naj blagovoli sprejeti izraz najpopolnejše hvaležnosti. Tista čustva, ki so me navdajala

pred 35. leti, ko je imenovalo Vaše Veličanstvo takratnega mladeniča za poročenika, prevečajo še danes v otročji ljubezni moje sveti osebi Vašega Veličanstva udano srce, ki zdaj tem toplejša je, ker je moji malenkosti moj nekdanji Najvišji gospod in sedanji vzvišeni zaveznik blagovolil podeliti najvišje vojaško dostojanstvo slavne armade, ki jo vodijo slavna izročila.

Ferdinand, R., c. in kr. vojni maršal.

Cesar Franc Jožef je odgovoril:

Nad vse tople besede, ki jih je naslovilo dobrotljivo Vaše Veličanstvo meni, ko sem Vas imenoval za maršala svoje armade, so me globoko ginile. Srečen sem, ker je sprejelo Vaše Veličanstvo znamenje mojega zvestega prijateljstva in odkritega občudovanja zveznemu najvišjemu vojnemu gospodu slavne bolgarske vojske s takim veseljem. Najprisrčnejše se zahvaljujem Vašemu Veličanstvu na zagotovitvi ljubezni polne udanosti od mladosti naproti meni in moji armadi, ki je ponosna, da pripada cenjena oseba Vašega Veličanstva njenim maršalom in ve, da ste tako še tesnejše z njo spojeni.

Franc Jožef.

Nemški cesar v Oršovi.

Budimpešta. (Kor. ur.) Cesar Viljem se je pripeljal 20 t. m. iz Belgrada v Oršovo. Sprejeli so ga z velikimi vojaškimi častmi.

Izjava Radoslavova.

Sofija, 24. januarja. Ministr. predsednik Radoslavov se je včeraj nasproti nekaterim poslancem agrarne stranke izrazil sledeče: Moji vtisi z niškega sestanka so izvršni. Jaz sem s sestankom zelo zadovoljen, prav tako oba monarha, posebno cesar, ki se je prepričal, da je njegovo mnenje o bolgarski armadi upravičeno. Vest, da bi ententa silila Grško, da nas napade, je neresnična. Grška armada je na strani kralja in na kateri strani je kralj in kam se nagiba njegova politika, je javnosti že dovolj znano. Ententa Grške ne bo mogla prisiliti da opusti nevtralnost. Rumunija je nam in našim zaveznikom trajno prijazna. Položaj Bolgarije je kar najugodnejši, za kar se imamo zahvaliti junaštvu naše armade.

Srbi na Krfu.

London. (K. u.) Reuter: Daily Chronicle poroča iz Krf: Srbski vladi je Achilleon preoddaljen. Nastanila se je zato na Krfu. V Achilleonu se nastani kralj Peter ali pa kraljevič Aleksander. Srbe izkrcavajo vsak dan. Begunci so zelo oslavljeni, 20 jih je umrlo v bolnišnici.

Lugano. Iz Barija se poroča: Srbski generalni štab odpotuje na Krf.

Vojvoda Putnik umrl?

Bukarešt. »Dimineatza« poroča po bolgarskih listih, da je umrl vojvoda Putnik, ki je došel svojčas s srbsko vlado na Krf. Srbsko poslaništvo v Bukarešti je izjavilo, da se še ni poročalo o Putnikovi smrti.

Grška.

Francozi o izjavi grškega kralja.

Bern, 23. januarja. (Kor. ur.) Razgovor grškega kralja z dopisnikom »Associated Press« Parizane zelo razburja. Čudno je, da časopisi s posebnim zadoščenjem berejo v izjavi, da kralj ne veruje več na zmago Nemcev. — »Temps« vprašuje: Če kralj ne veruje več v poraz zaveznikov, čemu pa ti napadi na zaveznike, ki bodo ostali gospodarji morja? »Petit Parisien« odredka kralju pravico govoriti v imenu naroda. »Echo de Paris« piše, da ententa štiti helenizem in zato nobena kraljeva žalitev ne more uplivati na politiko, ki je starejša kakor grška vladarska rodovina. »Matin« ne pripisuje razgovoru važnosti in vprašuje, zakaj se Grška ne pridruži, ko se položaj vendar obrnil na dobro zaveznikov. Sicer pa protesti zaveznikov ne bodo odvrnili, da ne bi trdno storili tega, kar bo zahtevala varnost armade in mornarice.

Ententa bo pritiskala na Grško.

Berlin, 24. januarja. Iz Soluna se prihajajo poročila. Tudi iz Aten so že bolj redka in kratka. Verjetno je, da se je ententi posrečilo grško vlado prepričati, da vojaški interesi zahtevajo omejitev poročil v tujino.

Rotterdam, 24. januarja. Angleški vodilni krogi so zelo nevoljni, ker kralj Konstantin tako vstrajno brani grško nevtralnost. Na zadnjem londonskem vojnem svetu so menda sklenili nove odločne korake, ki naj Grško spravijo na angleško stran. V Londonu pričakujejo, da se bo položaj v Atenah še ta teden pojasnil.

Kralj in oblegovalno stanje.

Rotterdam, 24. januarja. Iz Aten poročajo: Skoro bodo razglasili oblego-

valno stanje. Kralj je rekel dopisniku »Ruskoga Slowa«: Če mi bodo ministri predlagali oblegovalno stanje, bom to brez dvoma dovolil. Nočem zatreti svobode mišljenja, ne morem pa dovoliti, da bi grški listi žalili moja čustva in pozivali tuje sile, naj kršijo grške suverene interese. Oblegovalno stanje bo naperjeno samo proti tej zlorabi.

Zasedanje grške zbornice.

Atene, 24. januarja. (Kor. ur.) »Agence Havas«: Zasedanje zbornice se je otvorilo. Min. predsednik Skuludis je prečital kraljevo otvoritveno povelje. Poslanci so klicali: »Živio kralji! Sledila je prisega. Seje so se udeležili in prisegli tudi poslanci severnega Epira.

Nova grška vlada?

Budimpešta, 24. januarja. »Vilaga« poroča iz Sofije: Atenske vesti hočejo vedeti, da se takoj po sklicanju zbornice grška vlada predruža. Pretežna večina je zbrana okoli Gunarisa, ki pravi, da mora vlada opustiti svojo dosedanje politiko pasivnosti. Skuludis pa še vedno noče vojaške akcije proti ententi.

V Solunu primanjkuje moke.

Pariz. »Petit Parisien« poroča iz Soluna, da so pričeli peki stavkati, ker manjka moke in da so vojaki plačali že 22. t. m. za kilogram kruha tri drahme.

Torpediranje pred Solunom.

Lugano, 24. januarja. »Corriere della Sera« poroča iz Soluna z dne 21. t. m.: Danes ob 7. uri jutraj je nek sovražni podmorski čoln izven pristanišča torpediral angleški prevoznik parnik. Parnik je došel iz Anglije in je imel na krovu 100 vojakov, 150 mož posadke, 200 mul in municijo. Vojaki in posadka je rešena.

Rumunija.

Peter Carp na Dunaju.

Dunaj, 24. januarja. (Kor. ur.) Semkaj je dospel bivši rumunski ministrski predsednik Peter Carp.

Ženeva, 23. januarja. »Journal des Debats« izraža skrb, da bo na Rumunskem zmago osrednjim silam prijazno naziranje in da je prišel čas, ko nastopi Nemcem prijazno ministristvo Carp—Majorescu—Marghiloman. Članek zahteva, da se mora dogovor v Bukarešti ostro nadzirati in Solun za vsako ceno držati.

Rumunski opozicijonci se združijo.

Budimpešta 24. januarja »Az Est« poroča: Že nekaj dni se govori, da bo Filipescu odložil vodstvo svoje stranke in da se bosta obe opozicijski stranki združili pod predsedstvom princa Cantacuzene.

Zadnje volitve v Rumuniji.

Bukarešta, 24. januarja. Oficijozni »Vitorul« piše o izidu zadnjih zborničnih volitev. Opozicija dobi v izidu volitev lahko nauk, da so rusofili svojo igro končno izgubili.

Rumuni v tujini — na nabor.

Berlin, 24. januarja. »Lokalanzeiger« javlja iz Stockholma: Petrogradski rumunski konzulat kliče vse rumunske vojaške obvezance, da pridejo takoj k prebiranju.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. jan. Uradno se razglša: Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. jan. (K. u.) Iz velikega glavnega stana:

Naše topništvo je zažgalo nek ruski železniški vlak severno od Minska. Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 21. januarja. (Kor. ur.) Zahodno bojišče. Iz okolice Dvinska se poroča, da naše topništvo uspešno deluje. Pri kolodvoru Vilejka (35 km vzhodno od Smorgona) smo zaplenili nemško letalo. Severno od Čartoriska je poizkušal sovražnik zasesti po naših zasedenih višine, a smo ga vrgli nazaj. Severnozahodno od Zbaraža (18 km severnovzhodno od Tarnopola) je razpočil nek sovražni zrakoplov, ki je zgorel v zraku. Ladja zrakoplova je padla pozneje v naše črte.

RUSKA DUMA IN MIR.

Milan, 23. jan. Milanski listi poročajo iz Petrograda, da se je notranji minister Hvostov proti dopisniku »Ruskoga Slowa« izrazil, da niti najmanj ne dvomi o domoljubju ruskih poslancev in da je prepričan, da v dumi nihče ne bo govoril o miru. Najboljši odgovor na kanclerjev govor bi bila dumina razprava o miru. Svet bi se tako lahko prepričal, da je Rusija še daleč od mira, dokler ne izvojuje popolne zmage.

RUSKE LAŽI O AVSTRIJI.

Dunaj, 24. jan. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Rusi prinašajo v svojih armadnih listih in v drugem domačem in inozemskem časopisu grozne reči o ruskih ujetnikih, katere da naši vojaki vsled razsodbe ali tudi brez nje na najbolj nečloveški način mučijo. Pisci takih bajk v resnici prekašajo najbolj nadarjene pisatelje indijanskih povesti. Pod naslovom »Avstro-ogrsko grozovitosti« pišejo vse mogoče in nemogoče reči: Ruske ujetnike da žive polagajo v krste, ki imajo le male luknjice za dihanje, da jih nato za nekaj časa zapro v temen prostor in nato zopet položijo v krsto. Trdijo celo, da pri nas žive ljudi sežigamo. Take nesmiselne izmišljotine pač niso vredne besed, s katerimi bi jih ovrgli.

»VELIKA VARŠAVA«.

Lvov, 24. januarja. O ustanovitvi Velike Varšave se semkaj poroča, da je tozadnja komisija svoje delo končala in je predložila vojaškemu guvernerju. Z Varšavo bodo združili celo vrsto večjih sosednih občin. Meja novega mesta bo dolga 48 kilometrov.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. jan. Uradno:

Odbili smo približevalne poizkuse sovražnika v odseku Lavarone in nek nov napad italijanskega oddelka na strmini Rombon.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Junaške patrulje.

Dunaj, 24. januarja. Iz vojnega tiskovnega stana: V okviru manjših bojov, ki so se te dni odigrali na jugozapadni fronti, zasluži dvoje junaskih patruljskih podjetij, da se ju omeni. Patrulja pod poveljstvom nadporočnika Gerla je zasedla v dolini Adamos južno od Adamello kritje Italijanov, uničila posadko in se na to pred izdatno premočnim sovražnikom brez lastnih izgub umaknila nazaj in pripeljala seboj 6 ujetih Italijanov. V zahodni dolini Chiese so izgubili Italijani ob napadu naše patrulje približno 40 mož, med tem ko je naša patrulja imela samo dva ranjenca.

Švicarski major Tanner o bojih na Col di Lana.

Dunaj. »Basler Nachrichten« objavljajo podlistek majorja Tannerja: »Col di Lana!« Zelo pregledno opisuje položaj naših čet in konča, če bo šlo tako naprej, lahko Lahi obstrlejujejo vrhove še 20 let, ne da bi prišli naprej. Avstrijsko topničarstvo zna močnejše odbijati napade in podpirati pehoto. Napadno je, če se sodi, da zahtevajo Italijani vedno le skale. Avstriji cenijo tudi sovražnika kot srčnega naskakovca. A ne boje se ga pa ne in ljubijo svoj Col di Lana. Ginljivo je.

Odpovedani govori italijanskih ministrov.

Lugano. »Messaggero« poroča: Italijanski ministri so odpovedali vse govore, ki so jih napovedali ta mesec.

Lahi v Albaniji.

Genl. Pariško časopisje sodi, da umakne Italija svoje čete iz Albanije in jih pošlje v Solun. Tudi »Temps« potrjuje poročilo, da zapuste Lahi Drač in Valono.

Lugano. »Stampa« poroča, da je sklenil laški ministrski svet krepek vojaški nastop v Albaniji.

Genl. Ruski listi poročajo, da vkrcava Italija 10.000 mož, ki naj bi pomagali Črnigori.

Italijani razljučeni radi londonskega vojnega sveta.

Curih. Londonski vojni svet, na katerem Italija ni bila zastopana, je v Rimu zelo vznemiril. Splošno se sodi, da so ostro kritikovali Italijo, ne da bi se bili mogli upravičiti. Slutijo, da so sklepali o vojskovanju z Italijo, ne da bi jih prej vprašali. Javno mnenje Italije, ki je radi uspehov osrednjih velelji že itak razburjeno, je še bolj razjarilo, ker so povodom londonskega vojnega sveta namenoma prezrli Italijo. Najbrže pade zato Salandrova vlada.

Na morju.

Poročilo nemškega admiralnega štaba.

Berlin, 24. jan. Wolffov urad poroča: Neko naše pomorsko letalo je metalo bombe ponoči od 22. do 23. jan. na kolodvor, na vojašnice in na pristanišče zgradbe v Doveru. Dve naši povodni letali sta metali tudi 23. jan. popoldne bombe v Hougham, zahodno od Dovera. Nedvomno se je dognelo, da sta povzročili požare. Načelnik admiralnega štaba mornarice.

: Naročite „Slovenca.“ :

Pismo belgijskih šolov nemškim in avstrijskim šolom.

Poročali smo že, dodamo še to:

Kolonija, 23. januarja. »Kölnische Zeitung« poroča: Pod vodstvom kardinala Merciera so belgijski škofje, razun onih v Gentu in Brügge, podali nemškim in avstrijskim šolom skupno pismo, v katerem zahtevajo, naj se sestavi razsodišče treh belgijskih in treh nemških škofov pod predsedstvom nevtalnega škofa. Razsodišče naj preišče takozvano ljudsko vojsko in takozvane nemške kršitve mednarodnega prava. Pismo nosi datum 24. novembra 1915. Je pa zelo kasno prišlo v roke nemških škofov. Zadnji teden so ga dobesedno objavili listi belgijskih beguncev na Holandskem in tudi holandski listi in sicer prej, nego so nemški škofje mogli odgovoriti. Pismo tudi tajno razširjajo po Belgiji kot brošuro. List pravi, da je to nov poizkus, da se začne velika akcija proti Nemčiji, kajti pismo, ki na vsaki strani kaže oster slog pastirskih pisem kardinala Merciera, v resnici ponavlja vse stare obdolžitve proti nemškemu vojskovanju. Pismo je odgovor na nemško belo knjigo o belgijskem franktirerstvu in na spis nemških katoličanov: »Nemška vojna in katoličanstvo«.

Književnosti.

* »Slovenski Učitelj.« — Glavno slovenskih učiteljskih in katehetskikh družtev — z geslom »Božu srce, mladini ljubezen, domovju zvestoba«. Leto XVII. 1916. Štev. 1. ima naslednjo vsebino: Članki: Na prsto. — Šolska molitev. — Pastorka naših šol. — Naš podpredsednik (prof. Modic). — Izkušnja uči. — Otroci ob času nevihte. — Katehetskiki vestnik: Sestanek katehetov 12. jan. — Predavanje dr. Levičnika »Centralna misel pri katehezi«. — Novi člani. — Katehetske beležke. — Kateheza o priliki vizitacije. — Po otrocih do staršev. — Zgledi, uporabni pri katehezi. — Učiteljski vestnik: Bridka izguba. — Bojišče. — Izpremembe v učiteljstvu. — Naša šolska mladina in vojska. — Nadzorniki pri nadzorniku. — Brezplačne suplente etc. — Naša zborovanja. — Raznoterosti. — Vzgoja. — Slovestvo in glasba. — NB! Nekaterim naročnikom z Goriškega upravnistvo lista ni moglo poslati, ker ni znano, kje se nahajajo. Kdor hoče list prejemati, naj se blagovoli pisмено zglašiti.

— »Ilustrirani Glasnik« št. 22 ima sledeče slike: Beg srbskega topništva s Kosovega polja. — Občinska hiša v Cetinju. — Pogled na Bar, edino črnogorsko pristanišče. — Prevažanje naših čet v notranjost Srbije. — Črnogorska dinastija: kralj Nikolaj, kraljevič Danilo, kraljica Milena. — General Hamilton in general Gourana. — Na ruskih rekah: Avstrijske čete se peljejo čez reko in vlečejo konje za seboj. — Vojna peč v ruski armadi. — Padli junaki. — Andrej Becl z družino in blagom, padel na italijanskem bojišču. — Marica Komac, slovenska Samaritenka. — Dvanajstletni Jezus v templju. — Služba božja v cerkvi, ki je prirejena kot lazaret, na zahodnem bojišču. — Odpoklicani avstrijski poslanik v Washingtonu.

Primorske novce.

Za goriške slovenske begunce. Katol. tiskovno društvo v Ljubljani je v hvaležni spomin na blagopokojnega g. kom. svetnika Fr. Povšeta, mnogoletnega sotrudnika našega lista, podarilo tisoč kron za slovenske begunce z Goriškega, kjer je rajni velezaslužni rodoljub pričel svoje javno in gospodarsko delovanje.

Zakopani zakladi. Gorica, 21. jan. Današnji dan je potekel mirno brez italijanskih granat. Sedaj pa nekaj o »zakopanih zakladih«. Trgovka J. P. iz Pevme pri Gorici je pred svojim begom zakopala v hlevu lonec z denarjem; bilo je več tisoč kron. Preživela je več mesecev na Kranjskem, nato pa prosila dovoljenja, da bi smela iti pogledat domov. Dovoljenje je dobila in prišla v Pevmo. Hotela je izkopati svoj denar; toda kopala je zaman — lonca z zakladom ni bilo več. Jokala je in jokala, a pomagalo ni nič. Ob denar je. — Nič boljše se ni godilo neki družini v Štandrežu, ki je zakopala vse svoje premočnine v zemljo. Sedaj so prišli z vozom po svoje stvari, a ko so jih izkopali, so našli vse segnito in trohneno. Ne zakopavajte svojih zakladov!

V Polju imamo prav toplo vreme; cveto že mandlji in vijolice. Pristrčen pozdrav! Topničar Karl Novak, črnovojnik Maks Čermelj.

Za gorsko Rožo Zavadlav je dospela v begunjski tabor v Liebenau dopisnica njene moža, ki je v ruskem ujetništvu. Ker med tamošnjimi begunci ni naslovljenke in je nihče ne pozna, se tem potom obvešča o moževi dopisnici. Piše ji iz Krasnovodka dne 5. decembra 1915 in naznanja, da je

zdrav in da je denar prejel, pisma pa vseh osem mesecev nobenega, tako da nič ne ve, kako je z družino. Prosi ženo, naj mu po previdnosti in možnosti pošlje kak denar. — Dopisnica je naslovljenki v našem uredništvu na razpolago.

»Posredovalnica za goriške begunce.« Nekateri posestniki iz Goriškega bi radi vzeli v najem nekoliko zemljišča. Tozadevne ponudbe naj se pošljejo gori navedeni posredovalnici.

Nek krojač na Corenjskem sprejme učenca s popolno oskrbo v hiši. Kdor reflektira na to, naj se zglaš pri »Posredovalnici za goriške begunce« v Ljubljani.

Pogrešan vojak. Jožeta Jasnič iz Vipolž pri Gorici, sedaj begunka: Hohen-dorf b. Kapfenberg, Mürtztal, prosi obvestil o svojem možu Antonu Jasniču, k. k. Lir. Nr. 3, 4. Komp., 3. Zug. Zadnjič je pisal 8. maja 1915 iz Karpatov.

Na kako posestvo bi rada prišla družina s tremi otroci; mož je star 37 let, žena 29 let. Družina bi oskrbovala posestvo pod pogojem, da bi dotični gospodarji, ki so brez svojih ljudi in žele uživati pokoj, po smrti zapustili premoženje tej družini. Mož je izučen vsega kmečkega gospodarstva in dela, kakor tudi v trgovini z manufakturnim in kolonialnim blagom ter v gostilni. Družina, ki je slovenska, gre kamorkoli, tudi k nemškim ljudem, toda šele po vojni, ker je mož sedaj v vojni službi. Prijazne ponudbe se prosijo na naslov: Leopold Jakomin, desetnik pri c. kr. pekarškem oddelku št. 6, Feldpost 32.

Dnevne novce.

+ Gospodarski generalni štab. Današnji članek »Gospodarski generalni štab« je zanimiv posnetek iz berolinskih listov. Tako se v Nemčiji pripravljajo za bodočnost. Ta članek kaže, da Anglija ne bo dočakala izstradanja Nemčije in da je tudi v tej točki vojska za Angleško izgubljena.

+ Zunanji ministri pri cesarju. Cesar je zaslisal 24. t. m. v avdienci zunanjega ministra barona pl. Buriana.

+ Ministrski svet je zboroval dne 24. t. m. popoldne na Dunaju.

+ Vojni minister in grof Stürgkh v Budimpešti. V Budimpešto sta došla 24. t. m. grof Stürgkh in baron Krobatin.

+ Letnika 1868 in 1869 pozvana 21. februarja pod orožje. Z Dunaja se uradno poroča, da sta letnika 1868 in 1869 pozvana pod orožje 21. februarja 1916. Vojna uprava namerava ta dva letnika kakor letnike 1865, 1866 in 1867 zaposljevati v zaledju in v etapnih prostorih.

— Prebiranje županov in občinskih svetovalec. Včeraj in danes potrjenim županom in občinskim svetovalcem se je izjavilo, da gredo pod orožje s prihodnjim prvim pozivom. Prvi prihodnji poziv bo 21. februarja.

— Slovensko berilo slovenskim junakom. Zentralstelle für Soldatenlektüre (Z. F. S. Wien, IX/4, Canisiusgasse 16, prosi za vsakovrstno slovensko berilo (čtivo) našim slovenskim ranjenim in bolnim junakom po raznih bolnicah. Prosimo slavno občinstvo, da se odzove v obilni meri pozivu in pošlje berila na gorenji naslov direktno ali pa potom bližnje podružnice ali deželnega društva Rdečega križa.

— Umrli je 21. t. m. v Griesu pri Bolcanu bivši kamniški okrajni glavar vpok. deželnovaldni svetnik Gottfried Friedrich, star 67 let.

— Umrli je v Gradcu nadoficijal južne železnice Milost Ivan, star 39 let.

— Za oslepele vojaše je vnovič darovala znesek 40 K kot izkupiček pri prodaji »Slovenca« gospa M. Smerke, trgovka na Ježici. Posnemanja vredno! Denar smo poslali deželnemu odboru.

— Dunajski župan na laški bojni črti. Na vabilo generalnega polkovnika nadvojvoda Evgena je odpotoval dunajski župan dr. Weiskirchner na laško bojišče, da obišče dunajske čete.

Iz seznama izgub. Praporščak vit. Savinšek Karel, Kraljevin pri Mariboru, 4. drag. p., mrtev (19. okt. 1915); stotnik Ples Miroslav, 61. pp., Devin, ranjen; asist. zdravnik dr. Matjašič Mavricij, 3. lov. bat., Brežice, ranjen.

Zagorje na Pivki. Sedaj stanuje tukaj mnogo Mažarov. Težko je, ker ljudje jezika ne razumejo. Pri sv. maši pojejo samo mažarsko, res močno, vsa cerkev poje, ali to pa lahko rečemo, da so naše slovenske pesmi, posebno božične, veliko lepše, kakor ogrske. To smo posebno spoznali na sv. večer. Ampak v enem oziru so pa Mažari našim v zgled: glede daritve za cerkev. Ko je pobiral cerkovnik s pušco, ali kakor pri nas pravijo s škraheo, je bila škraheo previkrat — premajhna. Cerkovnik je moral pobirati — v svoj žep, ker je bilo preveč darovalcev. Težko, da bi se to še kje drugje pripetilo.

— Bivši odvetnik poneveril 150.000 kron. V Varaždinu so zaprli bivšega dunajskega odvetnika dr. Franca Ra-

benda, ki je poneveril 150.000 K svojim strankam.

— **Potrjena smrtna obsodba.** Razsodbo proti maloruskima poslancema Markowu in Kurylowiczu, ki sta bila 23. avgusta m. l. radi veleizdaje obsojena na smrt, je te dni potrdila tretja instanca. Vendar je sodišče sklenilo predlagati obsojenca v pomiloščenje.

— **Izprememba pravil Dolenjskih železnic potrjena.** »Wiener Zeitung« objavlja 25. t. m.: Notranje ministrstvo je po Najvišjem poblastilu sporazumno z železniškim in s finančnim ministrstvom potrdilo izpremembo pravil družbe Dolenjske železnice po sklepih občnega zbora akcionarjev Dolenjskih železnic dne 19. majnika 1913.

— **Nova knjiga.** C. kr. sekcijski šef in docent na dunajskem vseučilišču dr. Ivan Zolgar je izdal brošuro: »O sistemu skupnih zadev v avstro-ogrski državopravni nagodbi«. G. pisatelj je priznalo v vprašanih avstro-ogrskih nagodbah, v kolikor se tičejo državopravne strani, prva avtoriteta na Avstro-Ogrskem, za to že njegovo ime jamči za temeljitost te razprave. Ker je sedaj naša državno-pravno razmerje do Ogrske v ospredju javnega zanimanja, bo razprava onim Slovincem, ki se brigajo za taka vprašanja, brezdvomno dobrodošla. G. pisatelju pa smo hvaležni, da je tudi naše slovstvo obogatil s svojimi strokovnjaškimi proizvodi.

— **Prebiranje županov in občinskih odbornikov,** ki bi se imelo vršiti na Stajerskem dne 24. jan., se je preložilo na 1., 2. in 3. februarja.

— **Slovenski fantje na Lovčenu.** Zavzeta Lovčena se je udeležilo tudi mnogo slovenskih vojakov. Kakor se poroča, sta bila med njimi tudi Franc Jenčič, računski podčastnik iz Loke pri Zidanem mostu, in Franc Troham iz Trbovelj.

— **Odlični obisk Postojne in njene znamenite jame.** Danes, dne 24. prosinca, popoldne je obiskal mesto Postojno kakor tudi postojnsko jamo dunajski župan eksc. dr. Weisskirchner.

— **Doktorski diplomiro izročil akademski senat hrvatskega vseučilišča nadvojvodi Evghenu in generalu Borojeviću** dne 1. februarja v glavnem armadnem stanu.

— **Rekviriranje usnja za podplate.** Na Hrvatskem kakor tudi na Ogrskem je proglašena naredba, da se morajo izročiti v vojne namene vse zaloge usnja za podplate. Vsak lastnik, t. j. tovarnar, trgovec ali obrtnik sme zadržati za sebe največ 10 kg usnja za podplate.

— **Jajca prodaja mestna aprovizacija** v Zagrebu po 10 vinarjev.

— **Za častnega meščana** je izvolilo mesto Varaždin hrvatskega bana barona Skerleca.

— **Osobje okrajnega glavarstva postojnskega** je mesto venca na grob pokojnega c. kr. čeželnovladnega kancelista Fr. Sver darovalo v prid okrepčevalni postaji na kolodvoru v Postojni skupni znesek 55 kron.

— **Krušne znamke** so uvedli tudi v Beogradu.

— **Litvinski list.** Iz Königsberga se poroča: Edini litvinski list »Debartis«, ki je dosedaj izhajal v Tiflisu, je pričel sedaj izhajati v Kovnu. Izdajatelj je poslanec Steputat.

Ljubljanske novice.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marjeta Ferjan, dninarjeva žena, 49 let. — Lajos Pandi, pesec. — Vojka Marica Lumbar, hči vratarja mestne klavnice, 9 mesecev. — Franciška Eppich, postreškovna žena, 80 let. — Franciška Boben, postrešnica, 60 l. — Fran Albi, črnovojnik.

Ij Odlikovan je bil za svoje hrabro vedenje z vojaškim zaslužnim križcem tretjega razreda z vojno dekoracijo tukajšnji odvetniški kandidat in rezervni poročnik g. Ivan Stanonik.

Ob Dnjestr.

(Konec.)

Straža je stala kot izklesana na svojem mestu in zrla čez reko. Mislil sem izmed sto stvari na svojega Vincenca, ki sem ga imel izmed vseh fantov najraje. Bil je to mlad dečko, doma tam nekje z moravskih hribov, pravcati Gorjanec, ki je govoril tudi v neposredni bližini sovražnika tako glasno, da mu je že marsikateri podčastnik prikopal za ušesno za to. A jaz sem ga imel grozno rad, ker je bil zvest v službi do smrti, v boju srčen nad vse in sploh za vsako rabo. Jesti je moral imeti pač malo več kot drugi, kar sem mu pa tudi izlaha preskrbel. Če sem šel jaz na patroljo, je bil Vincenc pri meni vedno, kakor tudi na poljski straži. Ni čudo, da sva se imela rada kot brata.

Stražnik pred nama se je zganil.

»Kaj je?«

»Ali slišite, koprol?«

Posluhnil sem in zadržal za hipo sapo,

a pri najboljši volji nisem mogel slišati ničesar.

»Plusk, plusk, plusk! se sliši iz Dnjestra kot udarci veselja,« odgovori straža. In res je bilo slišati vedno pogostejše:

»Plusk, plusk, plusk, plusk.«
»Jaz stopim k vodi, koprol, pa bom videl, kaj je,« se oglasi Vincenc in že se je plazil s puško v roki po bregu navzdol in se vrnil v dobrih desetih minutah.

»Kaj si videl?«
»Nič ni, koprol! Le ribe se premeta-vajo; odtod pljuskanje.«

Mesec je prevozil že veliko pot po bliščem obzoru in šlo je že na polnoč. Naenkrat se oglasi iz vasi neznanško svinjsko cvilenje: Rusi so klali prašiča.

»Dobra misel jim je padla v glavo,« se oglasi Vincenc.

»Ni napačna svinjska pečenka v fronti, ne!«

»Le počakajte, da pride prilika in tudi mi se bomo gostili z mastinom!«

In res nam je privlekel čez nekaj dni z nekim Hrvatom Nikolo rejeno ščene, ki je teknilo vsem izvrstno.

Cvilenje je ponehalo in noč nam je potekala hitro dalje.

Spet je prišel na vrsto Vincenc za stražo.

»Pa pazi, Vincenc, jutranje ure so nevarnejše.«

»Ne bojte se, koprol! in njegove oči so se zapile v noč. Ni stal pet minut in že me pokliče s pritajenim glasom:«

»Koprol!«

»Kaj je?«

»Ali vidite?« me vpraša in pokaže s prstom na reko.

Vprem oči in gledam. »Ničesar ne vidim.«

»Tisto-le črno na vodi?«

»Kje?«

»Poglejte naravnost čez moj prst!«

In res zaznam nekako sredi reke črn predmet. »To bo bruno,« pravim.

»Ne vem, koprol! Bruno bi plavalo naravnost naprej, a to gre proti našemu bregu.«

»Torej je Rus?«

»Najbrže, a razloči se še ne.«

»Če je Rus, poslušaj! Če ima puško, streljaj, če ne, ga ujamemo.«

»Dobro!«

Oba sva zrla v polmesečno noč, kajti nad reko se je začela dvigati polagoma megla.

Postava plava bližje in bližje in že razločiva rusko čepico in posamezne sunke z rokami v vodo.

»Puško ima na hrbtu!« vzklikne Vincenc in se pripravi za strel. In res razločim v mesečini tisti značilni ruski bajonet, ki je sedel Rusu čez glavo.

»Pomeri in streljaj!«

Vincenc nasloni puško k licu, pomeri, napne — pok!

»Ma-a-a-tka!« zakliče Rus, izgine pod vodo, se še parkrat sunkoma požene na površje in — Potem pa vse tiho je bilo —

»Ta ne bo plaval več,« pripomni Vincenc in straži mirno naprej kot da se ni pripetilo prav nič.

Meni pa šumi še danes po ušesih tisti žalostni, bolesten Rusov vzklik: »Ma-a-a-tka!« Srce se mi stisne bolesti ob misli nanj. Moral je biti še mlad in ko ga je zadel krogla je vzkliknil tako bolesti polno: »Ma-a-a-tka!« Človek je kot mi, zato se mi smili še zdaj kot v onem trenutku, ko ga je zagrnilo valovje srebrnega Dnjestra. Pravi, da človeku v boju srce okamenj, pa ni res. le otrone mu spriči toliko mrtvih in težko ranjenih, a no boju se joka za padlimi tovariši kot tudi za sovražniki, ki so ljudje kot mi in ki vrše voljo in povelje svojih višjih kot mi. Če bi se človek ravnal po svojem srcu, bi si v boju podal s sovražnikom roko in ga v pomilovanju poljubil na izmučeno lice. A poleg srca ima človek tudi pamet, ki mu je vsikdar najboljša voditeljica, zato se bije včasih kot zver in pozabi trenutno na vse, vse, in ne vé, da ima mehko srce v prsih. A po boju se mu oglasi srce in človek bi jokal, jokal —

Kakor tančica je ovila megla šepetajočo reko in zvezde so začele ugaševati. Tudi luna se je bližala zatonu. Vincenc je stal in pazil. Levo od nas je počila včas min ali pa je bilo čuti eksplozivne ročnih granat. Tudi streljanje se je pogostilo, čemur pa ni bilo pripisovati nobene važnosti. V meglenih urah je bilo pač vedno tako. Mi smo se bali nenadnega napada od ruske, a sovražnik od naše strani, zato so poljske straže streljale v takih slučajih vedno živahneje — tja v en dan seveda.

Megla se je začela dvigati, bližal se je dan.

»Še pol ure, pa gremo s straže,« pravim Vincencu.

»Do trdnega dne ostanemo danes, potem pa gremo.«

Premagoval me je spanec in tudi hladilo me je, zato sem hodil semtertja in mislil na dijaška leta, ko sem ležal do trčetrt na sedem v mehki postelji, dokler mi ni prinesla gospodinja kave. In še tisto sem spil v postelji, pokadil cigareto ter že za-

dremal četrto ure. Tempora mutantur: Časi se izpreminjajo!

Naredil se je dan.

»Koprol,« se oglasi Vincenc.

»No?«

»Glejte, na onem bregu pere neka ženska perilo.«

In res! Moral sem se smejati. Tu mi, tam Rusi, a vmes ti pere ženska perilo. Hitro pokličeva še tovariša in smejali smo se vsi trije.

»Ali streljam?« vpraša Vincenc. »Lahko je preoblečen Rus, ki bi rad izvohal postojanko naše straže.«

»Vsekakor imaš prav! Civilistov nimamo v naši bojni črti nič, Rus jih tudi ne rabi. To je predrznost, ki naj jo plača, ali je Rus, ali ne.«

In Vincenc nameri. Pok!

»Jei, jei, jei!« se začne dreti ženska v pravem ženskem glasu in se zvrne ter vpije na vse pomažanje in svetce. Vidno jo je zadel Vincenc v nogo. Hitro pobere perilo in se vleče med groznim vpitjem med vrtove po vseh starih.

»Ej, zlodej ti vzemi, kako ti pa rjove in kriči,« pravi Vincenc. »Saj jo mora slišati cela galiska fronta! Tri babe med naš polk, pa nam pokvarijo ves okus in pogum pred bajonetnim napadom.«

Šli smo in še daleč za sabo smo slišali njeno vpitje.

Naznanil sem dogodek poveljniku stotnije, ki se je prav iz srca smejal in dejal: »Ja, Janez je Janez in ostane vedno Janez.«

Krog devetih je dobil gospod stotnik telefonično naznanilo, da je prinesel Dnjester k mostu mrtvega Rusa. Skoro gotovo je bil to tisti, ki ga je ustrelil moj Vincenc in ki je tako holestno začel »Ma-a-a-tka«, izginil pod vodo, se še parkrat sunkoma pogljal na površje, potem pa utihnil in valovje ga je neslo proti jugu.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. jan. (K. u.) Iz velikega glavnega stana:

Topništvo in letalci so živahno delovali na obeh straneh. Neko sovražno letalo brodovje je metalo bombe v Metz. Ena bomba je padla na škofijsko poslopje, druga na dvorišče nekega lazareta. Ubiti sta 2 osebi, 8 jih je ranjenih. V boju, ki se je vnel v zraku, smo sestrelili eno letalo. Letalce smo ujeli. Naši letalci so metali bombe na kolodvor in na vojaške zgradbe za sovražno črto. Nadvaldali smo med tem v celih vrsti bojev v zraku.

Vrhovno vojno vodstvo.

Angleški poikovník za osredotočenje vseh sil na zahodnem bojišču.

Haag. Polkovnik Repington izvaja v »Timesu«, da je mogoče zmagati le na zahodu. Obžaluje, ker sta Anglija in Francija od te odločilne boje črte odtegnili 600.000 mož za nekoristne operacije, kakor za nesmiselni napad iz Soluna proti Donavi. Zatevta, naj se vse sile osredotočijo na zahodni bojni črti, ki najbolj varuje tudi Anglijo. Dosedanji krajni prodiralni poizkusi so bili pomotni. Le istočasna ofenziva vseh zaveznikov in splošna ofenziva na vsaki fronti more dovesti do zmage. Podrediti se mora tudi pehota topništvu. Zveze Repingtona so znane. Mogoče je, da poroča, kar je sklenil zadnji francosko-angleški vojni svet.

Angleški pristaniški delavci za vlado.

London. (K. u.) Strokovno društvo pristaniških delavcev namerava v sredo skleniti, da ugovarja vsakemu militarizmu, a da sedanja vojska upravičeno nastop vlade.

Turčija v vojski.

Boji pri Kut el Amara.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 24. jan. (K. u.) Iz turškega glavnega stana:

Iraška bojna črta.

Stoječi boji pri Kut el Amara trajajo dalje. Angleške čete, ki so prišle iz Iman Ali Garbi, so napadle dne 21. jan. pod varstvom monitorjev naše postojanke pri Menlahije (37 km vzhodno od Kut el Amara) na obeh bregovih reke Tigris. Bitka se je bila 6 ur. S protinapadi smo odbili vse sovražne napade. Sovražnik se je moral umakniti nekaj kilometrov proti vzhodu. Na bojišču smo našli približno 3000 mrtvih Angležev; ujeli smo enega stotnika in nekaj vojakov. Naše izgube so primeroma nizke. Angležem smo dovolili enodnevno premirje, ki ga je zahteval angleški poveljnik general Hilemer, da pokoplje svoje mrtlice. Ujetniki so izpovedali, da so izgubili Angleži poleg izgub v tej bitki v prejšnjih bitkah pri Šejh Sajdu 3000 mrtvih in ranjenec. Nek naš napad je prisilil nek drugi angleški oddelek, ki je poizkušal prodirati zahodno od Korne iz Muntefira, da se je moral umakniti. Angleži so pustili na bojišču 1000 mrtlic. Zaprtili smo

več velblodov in približno 100 šotorov. Sicer nič novega.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 21. januarja. (Kor. urad.) K a v k a z : Turki so na obrežju poizkušali naše čete v široki bojni črti, a odbili smo jih z velikimi izgubami. Naši oddelki so vzeli po boju mesto Hazarkala in so podili sovražnika, ki je bežal, do utrdbe Erzeruma. Ujeli smo 1500 Turkov, zaplenili en top, veliko streliva in en tabor šotorov. Turki se umikajo hitro povsod v varstvo trdnjave Erzerum. Popustili so veliko zalogo streliva in veliko kuriva. Južno od jezera Urmija smo zopet vrgli nek oddelek Kurdiv čez reko Djagatu.

V Egiptu in v Mezopotamiji en milijon Turkov.

Dunaj. »Fremdenblatt« pproča njegov posebni poročevalec s Pere: Enver paša mi je izjavil, da stoji en milijon Turkov v Egiptu in v Mezopotamiji.

Velike izgube Angležev pri Kut el Amari.

London. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz Basre: Angleške čete so napadle 12. t. m. nove turške postojanke pet milj severno od Šejh Sajda na levem bregu reke Tigris obenem na fronti in ob krilih. Angleži so se trdno ustalili v neki turški postojanki. Ponoči se je sovražnik umaknil in stoji 25 milj od Kut el Amara. Dež, vihar in povodenj je ovirala operacije. Turško topništvo je sicer manj vredno, a ozemlje je tako odprto, da so imeli Angleži velike izgube.

Angleško poročilo o bojih v Mezopotamiji.

London. (Kor. ur.) Indijski urad objavlja 22. došlo brzogovorne poveljstva v Mezopotamiji. General Aylmer je napadel 21. januarja turško postojanko pri Essinu. Ponedelvi so se ljuto borili z menajočim se uspehom. Slabo vreme in dež je izredno oviral kretnje čet. Radi povodnj se boji niso mogli nadaljevati. 21. t. m. je Aylmer zasedel neko 1300 jardov od sovražnih strelskih jarkov oddaljeno postojanko. Slabo vreme traja dalje. Izgube na obeh straneh so zelo težke.

Ogrski uvoz v Turčijo.

Bukarešt, 21. januarja. Skozi Kronstadt in Predeal je prišlo danes 20 vagonov sladkorja iz Ogrske. Še danes se odpošlje blago po morju v Carigrad. Rumunska vlada je prevoz takoj dovolila.

Švedska proti Ang eški.

Berlin, 23. januarja. (Kor. ur.) Wolffso urad poroča iz Washingtona: Tukajšnji diplomatični krogi precej govorijo o Švedski, ki hoče Ameriko pripraviti, da se pridruži protestu proti nameravani blokadi Nemčije in proti angleškemu vmešavanju v poštni promet.

London, 24. januarja. (Kor. ur.) »Weeckly Despatch« poroča, da bo švedska vlada paroplovstvo tako uredila, da se razkošno blago sploh ne bo uvažalo. Lesene mase in papirja se bo uvažalo za 40% manj. »Manchester Guardian« piše, da je v zbornici pričakovati senzacionalne vladne izjave, ko se bo razpravljalo o švedski izvozni prepovedi glede lesene mase.

Berlin, 24. januarja. »Berl. Tageblatt« poroča iz Kodenja: Švedsko izvozno prepoved papirnatih surovin smatrajo na Angleskem kot zelo resen korak Švedske. »Times« pravi, da je to represalija proti Angleški in bo spravila angleško časopisje v veliko zadrego.

Ustanovitve kitajske monarhije preložena.

Tokio, 24. januarja. (Kor. ur.) Reuter poroča: Japonski poslanik v Pekingu je brzojavil svoji vladi, da je kitajska vlada uradno razglasila preložitve ustanovitve monarhije.

japonska nastopi?

Petrograd, 24. jan. Pogajanja velikega kneza Mihajloviča v japonskem zunanjem ministrstvu ugodno napredujejo. Z gotovostjo se lahko reče, da se bo Japonska v najkrajšem času aktivno udeležila evropske vojske.

Dobro izveščana

184

prodajalka

1800 primernega mesta, bodisi na deželi ali v mestu. Prijazne ponudbe naj se blagovole poslati do 31. jan. t. l. na upr. tega lista pod šifro »Nujno 184.«

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavice in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jantrenim pišmom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) L., poštni predal 12 82 Ogrsko

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naša nad vse dobra in ljubljena mati, oziroma stara mati

Ana Rihteršič

nadučiteljeva soproga

včeraj dne 22. t. m. po kratki bolezni previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Poreb nepozabne ranjke bode v torek, dne 25. januarja 1916.

Bohinj. Srednjavas dne 23. jan. 1916.

Žalujejoči ostali.

Iščeta se dva spretna

ključavničarja

katera sta zmožna izvrševati tudi poprave pri strojih, pri Prvi železniški in železobitni zadrugi v Kropi, kamor naj se pošiljajo ponudbe z zahtevo plače.

Odda se meblovana

mesečna soba

za 1 ali 2 osebi. Naslove reflektantov sprejema uprava pod št. 204.

Prodajam

lepo enonadstropno vilo,

kupim

hišo na prometnem prostoru, oboje v Ljubljani. Ponudbe na poštni predal 47, Ljubljana.

Skladiščar

krepak, soliden, vojašine prost, ter popolnoma izurjen kolonijalne stroke. Vstop tako. Se sprejme po osebnem dogovoru ali pismene ponudbe v trgovino Iv. A. Hartmann nast. A. Tomazič — Ljubljana.

Pojasnilo.)

Z ozirom na naznanilo, objavljeno v Vašem časopisu v več številkah, naznanja g. Miha Omahen, mlajši v Višnjagori, da je samo on pooblaščen od zveze avstrijskih predilcev v Trautenu, nakupovati predivo na Kranjskem in noben drugi, kar je bilo pred kratkim napačno objavljeno, popravljam resnici na ljubo sledeče:

Ni res, da bi bilo pred nekaj časa radi nakupovanja prediva v časopisih kaj napačno objavljeno, res je pa da je bilo taisto sporočilo v listih popolnoma pravilno, ker sem bil za nakupovanje prediva, od centralne zveze avstr. predilcev v Trautenu jaz prvi imenovan in sicer z dekretom z dne 8.10 pr. l. kar je razglasilo čisto pravilno sl. c. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani.

Sele potem, ko sem jaz nakupovanje prostovoljno odložil, ker mi pogoji nakupovanja niso ugajali, dobil je zastopstvo g. Miha Omahen, mlajši.

Ali pa plačuje predivo producentom po predpisanih maksimalnih cenah, se bode že doglalo.

Z odličnim spoštovanjem

Miha Omahen nast.

F. S. Skrabar,

— Višnjagora. —

Kupim po visoki ceni okrogel

kostanjev
orehov
jesenov

les

Ponudbe z ceno in množino (koliko vagonov) je poslati tvrdki:

J. Pogačnik, Ljubljana

Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

Večje stanovanje

— išče —

stalna, mirna stranka v Ljubljani za majski termin. Želi se ugodna lega, 4 do 5 sob s pritliklinami. Takojšnje ponudbe, ki se smatrajo za zaupne, naj se blagovolijo nasloviti na upravo lista 191 pod št. 191.

Kupi se dobro ohranjen 209

glasovir

(Stutzflügel). Ponudbe na:

H. H., kavarna »Pri sloncu«.

Hiša

z velikim vrtom v prijaznem mestu, ob železnici, na Dolenjskem, se prodaja. Več v upravnistvu »Slovenca« pod številko 212.

206

Slovenske knjige

starejše in noveje, kupuje

Katoliška Bukvarna za svoj antikvarjat.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča G. FREYTAGov

zemljevid Dolnjega Egipta s suešk. prekopom.

Merilo 1 : 1,000,000.

Cena 80 vin., s poštnino 90 vin.

Trgovino ali gostilno

na Spodnjem Štajerskem, najrajši na hrvaški meji, želi kupiti Ivan Krošelj, Lilljenberg pri Velenju.

Kostanjev les

vsake vrste (posekan in stoječ), tudi cele gozde se kupi po visoki ceni. — Ponudbe z navedbo cene je poslati na upravo lista pod šifro „Kostanjev les“.

St. 1280.

215

Razpis dveh ubožnih ustanov.

Ker se ni oglasil noben prosilec, je za leto 1916 še vedno oddati:

1. Miklavža Janeza Kraschkovizha ustanovo v znesku 128 K.

To pot je do te ustanove upravičena revna meščanka, kmečka, rokodelska ali dninarska hči iz šentpeterske fari v Ljubljani (ki je v tej fari — seveda kolikor je leži v Ljubljani — rojena), če se je leta 1915 omožila.

Prošnji je priložiti rojstni in poročni list ter npravnstveno izpričevalo. Tudi je v prošnji dokazati ubožne razmere.

2. Helene Valentinove ustanova v znesku 168 K.

To ustanovo ima mestni magistrat razdeliti med osirotele in zapuščene otroke, ki prebivajo v frančiškanski fari v Ljubljani in ki niso še 15 let stari.

Prošnji je priložiti rojstni list, stanovanjsko potrdilo c. kr. policijskega ravateljstva in mrtvaške liste starišev. Tudi je v prošnji dokazati ubožstvo in povedati, koliko časa da prosilec že stanuje v frančiškanski fari.

Prošnjo mora podpisati varuh.

Prošnje za te dve ustanovi je vložiti najkasneje do vštete 5. svečana 1916 pri vložnem zapisniku mestnega magistrata.

Na zakasnelo vložene ali pogojem tega razpisa ne zadostujoče prošnje se ne bo oziralo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 22. januarja 1916.

St. 1329.

Razglas.

Pri ljubljanskih komisijah zahteva se skoraj gotovo previsoko število krušnih kart, ki ne odgovarja pravemu številu mestnega prebivalstva. Podpisani župan je torej odredil, da se vrši večja in natančnejša revizija v Ljubljani izdanih krušnih kart.

Karte 41. tedna izdajalo se bode ne samo prihodnji petek, temveč tudi v soboto, dne 29. januarja 1916. Vsakdo, ki pride po krušne izkaznice, ima s sabo prinesiti listek, na katerem naj so zapisana imena vseh tistih oseb, za katere se krušne izkaznice zahtevajo. Občinstvo se pa prosi, da naznani le resnično število upravičenih oseb, ker bi drugače imela vsaka kriva naznanitev neprijetne postavne posledice.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. januarja 1916.

Župan: Dr. Ivan Tavčar l. r.

St. 1304.

Razglas.

V smislu razpisov c. kr. deželne vlade z dne 12. januarja 1916, št. 272 in z dne 22. januarja 1916, št. 2929 zaukazuje mestni magistrat

poostren pasji kontumac.

Psi v področju mestne občine morajo nositi do preklica nagobčnike in jih je poleg tega voditi na vrvi.

Dokler traja pasji kontumac, je strogo prepovedano odpravljati pse brez posebnega dovoljenja magistrata in okoliša, v katerem je kontumac razglašen.

Prestopki tega razpisa se bodo kaznovali najstrožje po kazenskih predpisih zakona o živinskih kužnih boleznih.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. januarja 1916.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. 4.-

Schicht-perilo — Vojno-perilo

Najcenejši in najboljši način pranja:

Namoči perilo nekoliko ur ali preko noči s pralnim praškom „Zenska hvala“. Peri tedaj daljše kakor običajno. Samo malo mila — najboljša Schichtovo milo znamka „Jelen“ — je še potrebno, da se dobi najlepše perilo.

— Prihrani delo, čas, denar in milo. —

Ominol je najboljšo sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

Schicht pralni prašek

Ženska hvala

Dobiva se povsod!

Schicht pralni prašek

Ženska hvala

Dobiva se povsod!